

Οἴησις.

Ἡ οἴησις εἶναι πάθος τῆς φιλαυτίας, ἐξ οὗ ὁ ἄνθρωπος ἐκτιμᾷ ἐαυτὸν πλεονέκτερον παρ' ὅσον εἶναι ἄξιος, καὶ φαντάζεται ὅτι εἶναι ἱκανὸς καὶ εἰς τὰ ὑπὲρ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Εἰς τὸ πάθος τοῦτο ὑπόκειται πᾶσα ἡλικία, μάλιστα δὲ ἡ νεανική. Νέος τις Ἀθηναῖος, Γλαύκων ὀνομαζόμενος, ἐκπεπληγμένος ὑπὸ τῆς δόξης τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Κίμωνος καὶ τοῦ Περικλέους, συνέλαβε τὴν πλέον ἀνόητον φιλοδοξίαν. Ἀφοῦ ἐδιδάχθη ὑπὸ τινος σοφιστοῦ, ὅς τι; ὑπεσχέθη νὰ κάμῃ αὐτὸν ἄνδρα ἐπιστημονικώτατον εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐνόμισεν ἑαυτὸν ἱκανώτατον καὶ ἐτόλμα νὰ ζητῇ τὰ πρῶτα πολιτικὰ ἀξιώματα. Μόλις εἰκοσιν ἐτῶν ἡλικίας, ἔβαλε κατὰ νοῦν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, καὶ οὐδεὶς, οὔτε ἐκ τῶν οἰκείων, οὔτε ἐκ τῶν φίλων, ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοιοῦτου παρακαίρου σκοποῦ καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν ἀνικανότητά· μόνος ὁ Σωκράτης κατῴρωσε νὰ θεραπεύσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς οἰήσεως ταύτης. Ἰδοὺ ἐν περιλήψει κατὰ τὸν Ξενοφῶντα (1) ποῖον τρόπον μετεχειρίσθη ὁ φιλόσοφος, διὰ νὰ μὴ πληγώσῃ φανερά τὴν φιλαυτίαν τοῦ νέου.

« Ἐπιθυμεῖς λοιπὸν, ὦ Γλαύκων, νὰ λάβῃς τὴν κυβέρνησιν τῆς πό-
 » λεως ; — Ναί. — Λαμπρότερον σκοπὸν δὲν ἠδύνασο νὰ συλλάβῃς,
 » διότι, ἂν ἐπιτύχῃς, θέλεις εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ βοηθῇς ὠφελί-
 » μως τοὺς φίλους σου, νὰ μεγαλύνῃς τὸ γένος σου, καὶ νὰ αὐξήσῃς
 » τὴν δύναμιν τῆς πατρίδος σου· θέλεις γνωρισθῇ οὐ μόνον ἐν ταῖς Ἀ-
 » θήναις, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα· ἡ φήμη τοῦ ὀνόματός σου
 » θέλει φθάσει ἰσως· μέχρι τῶν βαρβάρων ἐθνῶν, ὡς ἡ τοῦ Θεμιστο-
 » κλέους· τέλος πάντων, ὅπου ἂν εὕρεθῃς, πάντες θέλουσι προσηλό-
 » νει ἐπὶ σὲ τὰ βλέμματα αὐτῶν· πάντες θέλουσι σὲ θαυμάζει καὶ
 » σέβεσθαι. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπιθυμεῖς νὰ τιμηθῇς καὶ νὰ δοξασθῇς ὑπὸ
 » τῶν ἀνθρώπων φανερόν ὅτι στοχάζεσαι νὰ σταθῇς ὠφέλιμος εἰς
 » αὐτούς. — Βεβαίότατα. — Εἰπέ μοι λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ, ποία εἶ-
 » ναι ἡ πρώτη ὑπουργία, ἣν ἔχεις νὰ κάμῃς εἰς τὴν πολιτείαν ; τά-
 » χα νὰ πλουτίσῃς αὐτήν, ἥγουν, νὰ αὐξήσῃς τὰ εἰσοδήματα αὐτῆς ;
 » — Τοῦτο βεβαίως. — Λοιπὸν ἐξεύρεις καλῶς τοὺς πόρους τῶν κοι-
 » νῶν προσόδων, καὶ εἰς πόσῃ ποσότητι ἀναβαίνουνσιν ; Ἐκαμὲς σπου-
 » δὴν ἰδιαιτέραν, διὰ νὰ δύνῃσαι, ὅταν λείψῃ εἰς πόρος, νὰ ἐφευρίσκῃς
 » ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ ; — Ὀμνύω σοι, ὅτι τοῦτο ποτὲ δὲν ἐσυλλογί-
 » σθην. — Σημειώσόν μοι τοῦλάχιστον τὰς παρούσας δαπάνας τῆς πο-
 » λιτείας· διότι ἐξεύρεις καλῶς πόσον ὠφελεῖ νὰ ἀφαιρῶνται αἱ περιτ-
 » ταί. — Ὁμολογῶ ὅτι καὶ περὶ τούτου δὲν ἔχω οὐδεμίαν ιδέαν. —

(1) Ἀπομν. Γ'. IV ἐκδ. Κορ.